

Angelus Sibelius – Cherubský poutník

Z čeho se jinak lidská moudrost jen s námahou vyprošťuje .V jeho knize Cherubský poutník se objevují ideje myslitelů Taulera, Vigeliuse, Jacoba Böhmeho a dalších, jakoby soustředěné v duchovním ohnisku a zářící zvýšeným jasem.

Johann Scheffer, zvaný Angelus Silesius (1624-1677)

se vznáší jako duch nade vším pozemským bytím, a to co říká, je jako závan z jiného světa, od počátku osvobozený ode všeho hrubého a nečistého, z čeho se jinak lidská moudrost jen s námahou vyprošťuje. V jeho knize Cherubský poutník se objevují ideje myslitelů Taulera, Vigeliuse, Jacoba Böhmeho a dalších, jakoby soustředěné v duchovním ohnisku a zářící zvýšeným jasem. Vše, co Angelus Silesius vyslovuje, se jeví být tak bezprostředním a samozřejmým zjevením jeho osobnosti, že to působí, jako by byl tento muž povolán zvláštní prozřetelností, aby osobně ztělesnil moudrost. Samozřejmost, s jakou Angelus Sibelius žije moudrostí, se projevuje v tom, že ji vyjadřuje slokami, jež jsou obdivuhodné i svou formou uměleckou. Podle něho opravdu poznává jen ten, kdo v sobě přivede ke zření oko veškerenstva; v pravém světle vidí své činy jen ten, kdo cítí, že tyto činy v něm koná ruka veškerenstva.

Angelus Sibelius – Cherubský poutník

Johann Scheffer, zvaný Angelus Silesius (1624-1677) se vznáší jako duch nade vším pozemským bytím, a to co říká, je jako závan z jiného světa, od počátku osvobozený ode všeho hrubého a nečistého, z čeho se jinak lidská moudrost jen s námahou vyprošťuje .V jeho knize Cherubský poutník se objevují ideje myslitelů Taulera, Vigeliuse, Jacoba Böhmeho a dalších, jakoby soustředěné v duchovním ohnisku a zářící zvýšeným jasem. Vše, co Angelus Silesius vyslovuje, se jeví být tak bezprostředním a samozřejmým zjevením jeho osobnosti, že to působí, jako by byl tento muž povolán zvláštní prozřetelností, aby osobně ztělesnil moudrost. Samozřejmost, s jakou Angelus Sibelius žije moudrostí, se projevuje v tom, že ji vyjadřuje slokami, jež jsou obdivuhodné i svou formou uměleckou. Podle něho opravdu

poznává jen ten, kdo v sobě přivede ke zření oko veškerenstva; v pravém světle vidí své činy
jen ten, kdo cítí, že tyto činy v něm koná ruka veškerenstva:

„Bůh ve mně oheň jest a já v něm jeho svit:
jsme spolu – já i on; jsem s Bohem v jedno slit.“

„Jsem bohat jako Bůh, ba není zrnka tady,
jež – věřte – spolu s ním bych neměl dohromady.“
„Bůh láskou ke mně plá, má láska jemu vzplává:
tak dávám jemu vše, co v sobě o mi dává.“
„Je skalám domem zem a ptákům širý vzduch
Jsi z Boha narozen? – Bůh rozvíjí se v tobě
a jeho božství jest ti k pokrmu i zdobě.“
Ó stůj, kam putuješ? Jen v sobě nebe nosíš.
Chceš Boha jinde zřít? Pak marně se ho prosíš.“

Pro toho, kdo se vůči všehomíru cítí takto, přestává jakýkoli předěl mezi ním a jiným
jsoucnem; takový už se necítí jako jednotlivé individuum; naopak všechno své vnímá jako
článek světa, svou vlastní bytost pak jako tento vesmír sám:

Svět nebrání ti jít – ba měj se viděti: ty sám jsi světem, jenž tě drží v zajetí.“
„Ó nedosáhneš dřív té výše blaženosti, než pojme jednota v se tvoje nestejnosti.“
„Ó člověk – ten je vším; a pokud něčím není, pak neúplně jen zná svého ducha jmění.“

Jakožto smyslová bytost je člověk věcí mezi věcmi a coby smyslové individualitě mu jeho
smyslové orgány přinášejí smyslové zprávy o věcech v prostoru a čase vně něho; hovoří-li
však v člověku duch, neexistuje ani vně, ani uvnitř; co je z ducha, to není ani zde, ani onde,
ani dříve, ani později – prostor a čas zmizí ve zření všezahrnujícího ducha. Jen dokud se
člověk dívá jako individuum, je on zde, a předmět onde; a jen dokud se dívá jako individuum,
je něco dříve, a něco později:

„Když člověčí tvůj duch se času, místa zprostí,
pak každou vteřinou smíš vkročit do věčnosti.“
Já sám jsem věčností, vně časnosti-li stojím;
a Boha v sebe pak a sebe v Bohu pojím.“
„Hle, růže, kterou kvést zde vidí zevní zrak,
ta do věčnosti dnů již v Bohu kvetla tak.“
„Nuž, doprostřed se vznes, zří všechno dohromady: co bylo, bude, jest, ať v nebesích či tady.“
Když prostor nebo čas tvá mysl ještě hostí:
co Bůh je – těžko zviš, či- co je ve věčnosti.“
„Když člověk odvrátí se od různosti hmoty a k Bohu pohlédne, pak vstoupí do jednoty.“
Tím dosahujeme výše, na níž člověk překračuje své individuální já a odstraňuje každý
protiklad mezi světem a sebou. Začíná pro něj vyšší život. Vnitřní zážitek, kterého zakouší, se

mu jeví jako smrt starého života zmrtvýchvstání v život nový.

„Když Bohu svěříš se, sám nad sebe se vznesa, věř – Bůh pak v nitru tvém sám vystoupí na nebesa.“ „Má tělo v duchu růst a v Bohu duch se zvedat, v němž ty, ó člověče, smíš věčné štěstí hledat.“ „Čím více mého já mi ubývá a couvá, tím více Páně já se ve mně mocně vzdouvá.“

Člověk už nemá zapotřebí přikládat zvenčí duchovní jsoucnu nepatrným, hrubě smyslovým věcem. Vždyť tyto nepatrné věci ve vši své nepatrnosti a hrubé smyslovosti jsou články veškerenstva.

„Věz, není kamínek či otvůrek tak malý, By moudří lidé v něm se s Bohem neshledali.“ „Hle, v jednom zrněčku, v té nepatrné kleci, Jest obraz nejvyšších i nejspodnějších věcí.“ „Na této výši se člověk cítí svoboden. Nucen totiž může být jen tam, kde nějaká věc zvenčí může nutit. Když ale všechno vnější vplyne do vnitřního, když zmizí protiklad „já a svět“, „venku a uvnitř“, „příroda a duch“, pak člověk vnímá všechny popudy jako své vlastní pohnutky.

Zkus ducha uvěznit do nejpevnější klece: On dále svoboden a nespoután je přece.“ Nyní přestávají platit všechny zvenčí přicházející mravní normy; člověk se stává svou vlastní mírou i cílem. Není podřízen žádnému zákonu, neboť i zákon se stal jeho podstatou.

Jen pro zlé zákon dán – i bez něj lidé svatí Dál budou bližní své i Boha milovati.“ Člověk tak na vyšším stupni poznání získává nevinnost přírody. Vykonává úkoly, které jsou mu dány, s pocitem věčné nutnosti.

Ó lidé, naučte se od polního kvítí, jak Bohu líbit se a přitom krásní býti.“ „Ach, růže nezná, proč; ta pro vůni jen voní“ a nedbá nikterak, zda lidé vědí o ní.“ Člověk, který povstal na vyšším stupni, v sobě pociťuje věčný, nutný pohyb veškerenstva, jako ono polní kvítí; takový člověk jedná, jako polní kvítí voní. Pocit jeho mravní odpovědnosti při všem jeho konání roste nade všechny meze. Vždyť co nevykoná, to je odňato veškerenstvu, to je zabíjení veškerenstva, nakolik takové zabíjení leží v jeho možnostech.

Co značí – nehřešit? To není námět nový: Běž do polí a luk, a květy ti to poví.“ „Vše zemře: Váháš snad pro Boha život dát? Pak pro ďábelskou moc smrt věčná tebe sklátí.“

Úryvek z knihy: Rudolf Steiner: Mystika na úsvitu novodobého duchovního života, Grada Publishing,a.s., 2009